

Opis założeń wsparcia uczniów.

Wstęp.

W „erze globalizacji” edukacja nabiera charakteru strategicznego z punktu widzenia rozwoju państw. Gospodarka w krajach rozwiniętych wkracza w fazę rozwoju, gdzie najważniejszym zasobem decydującym o przewadze konkurencyjnej staje się kapitał intelektualny konieczny dla tworzenia gospodarki opartej na wiedzy. Unia Europejska dała wyraz swojej trosce o właściwy rozwój edukacji w Strategii Lizbońskiej wyznaczając cele dla edukacji tj. rozwijanie umiejętności potrzebnych dla społeczeństwa wiedzy, zwiększenie rekrutacji w dziedzinach ścisłych, wzmocnienie powiązań z działalnością badawczą i społeczeństwem, rozwijanie przedsiębiorczości, nauka języków obcych. Edukacja doby współczesnej musi rozwijać kreatywność i sprzyjać innowacyjności poprzez zmianę sposobu myślenia, musi uwzględniać najnowsze osiągnięcia nauki i wdrażać je w szkolnej rzeczywistości. Trzeba zatem kształtować umiejętności uniwersalne, które można wykorzystać na różnych stanowiskach pracy. Istotnego znaczenia nabiera więc nie tylko wiedza formalna, ale także umiejętność wykorzystania jej w praktyce do podejmowania i rozwiązywania problemów, umiejętność komunikacji międzyludzkiej, gotowość do współpracy i wymiany wiedzy, elastycznego funkcjonowania na rynku pracy, którego wyznacznikiem jest nieustanna zmiana [ż. Kompetencje kluczowe, Bożena Żurawska, 2010]. Ważne jest więc posiadanie takich umiejętności, które pozwolą na stałą aktualizację swojej wiedzy. Posiadanie kompetencji kluczowych, które Parlament Europejski definiuje jako „połączenie wiedzy, umiejętności i postaw odpowiednich do sytuacji, stanowi podstawę konkurencyjności na europejskim rynku pracy. Do kompetencji kluczowych zaliczane są: porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo – techniczne, kompetencje informatyczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, inicjatywność i przedsiębiorczość [ż. Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE) (Dz. Urz. UE L 394 z 30.12.2006, str. 10).

Określenia kompetencji kluczowych są ogólne, a zarazem uniwersalne. Zakresy wielu z nich częściowo się pokrywają i są ze sobą powiązane, aspekty niezbędne w jednej dziedzinie wspierają kompetencje w innej. Z tego względu kompetencje rozwijane w jednym kontekście mogą być wykorzystane w innych obszarach. Wszystkie uważane są za jednakowo ważne, ponieważ każda z nich może przyczynić się do udanego życia w społeczeństwie wiedzy. Dobre opanowanie podstawowych umiejętności językowych, liczenia, umiejętności w zakresie TIK jest podstawą uczenia się, a umiejętność uczenia się sprzyja wszelkim innym działaniom kształceniowym [ż. Kompetencje kluczowe.., op.cit.]

Małopolska, aby mogła być postrzegana jako region „kreatywny”, zasobny w kapitał intelektualny, tworzący korzystne warunki dla postępu w twórczym i innowacyjnym środowisku musi wspierać rozwijanie kompetencji kluczowych wśród uczniów zdolnych w szerszym zakresie niż przewiduje powszechny system oświatowy (również poza zajęciami szkolnymi). Samorząd województwa małopolskiego docenia rangę wsparcia ucznia zdolnego w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych, co ma swój wyraz w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 „Małopolska 2020. Nieograniczone możliwości – „Rozwój potencjału kreatywności z punktu widzenia realizacji założeń Strategii powinien być osiąganym między innymi za pośrednictwem tworzenia warunków umożliwiających identyfikowanie i kształtowanie talentów przy szczególnym uwzględnieniu kształtowania kompetencji kluczowych”. [ż.: Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata

2011-2020, Kraków 2011 r.]. Dlatego w przyjętym przez Zarząd Województwa Programie Strategicznym Kapitał Intelktualny i Rynek Pracy identyfikacja i rozwój indywidualnych uzdolnień uczniów, a także zapewnienie optymalnych warunków rozwijania kompetencji kluczowych stały się jednym z kluczowych priorytetów. Uznano, iż niezbędne jest dalsze wsparcie na poziomie regionu działań związanych z wsparciem ucznia zdolnego w zakresie kompetencji kluczowych będące warunkiem niezbędnym do podniesienia ogólnego poziomu wykształcenia społeczeństwa opartego na wiedzy.

Nauczanie kompetencji kluczowych oznacza umożliwienie stosowania już nabytej wiedzy w sytuacjach złożonych, zróżnicowanych, nieprzewidywalnych. Należy więc w szerszym zakresie włączyć do procesu nauczania ich kształcenie wśród uczniów zdolnych, przy jednoczesnym stosowaniu odpowiednich do tego metod pracy. Ważnym elementem tego procesu jest również podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej. Realizowany w okresie od 2009 do 2014 innowacyjny projekt DiAMEnT odpowiadał na problemy pracy z uczniem zdolnym z zakresu kompetencji kluczowych i przyczynił się do wypracowania rozwiązań, pozwalających na systemowe wsparcie uzdolnień uczniów w całej Małopolsce, w tym do podniesienia świadomości uczestników procesu edukacyjnego w zakresie znaczenia pracy z uczniami zdolnymi, rozwoju kompetencji kluczowych uczniów oraz zrozumienia możliwości zastosowania w tej pracy innowacyjnych rozwiązań nauczania metodą projektu i strategii Problem Based Learning (PBL) o wysokiej skuteczności.

Aby nie utracić wypracowanego kapitału w postaci nowatorskich rozwiązań programowych i organizacyjnych, umożliwiających wsparcie ścieżki rozwoju ucznia zdolnego z zakresu kompetencji kluczowych, projekt znalazł swoją kontynuację w bieżącym okresie programowania. Opisane zagadnienia stają się podstawami warunkującymi realizację projektu Małopolskie Talenty (MT) zakładającego kompleksowy system wsparcia ucznia zdolnego.

Projekt MT zakłada wdrożenie finalnej wersji modelu wsparcia uczniów zdolnych wypracowanego i przetestowanego w innowacyjnym projekcie DiAMEnT, który uwzględnia wnioski z ewaluacji i który został zwalidowany przez Regionalną Sieć Tematyczną po uzyskaniu pozytywnej recenzji eksperta Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Projekt MT będzie bazował na wystandaryzowanych rozwiązaniach metodologicznych, programowych i organizacyjnych projektu DiAMEnT. Innowacyjność projektu DiAMEnT polegała m.in. na możliwości rozbudowy stworzonego systemu o kolejne obszary kompetencji kluczowych z wykorzystaniem istniejących i nowych narzędzi, dlatego projekt MT został poszerzony o dodatkowe kompetencje kluczowe przy uwzględnieniu istniejących i nowych działań wspierających uzdolnienia uczniów.

Wdrożenie projektu obejmie obszar całego województwa małopolskiego, a dedykowane jest dla uczniów z szkół, które przystąpią do projektu konkursowego w ramach poddziałania 10.1.5 typ C. Aby praca z uczniami zdolnymi wpisywała się w jednolity system rozwiązania problemu wsparcia ucznia zdolnego i rozwoju jego kompetencji kluczowych w regionie, model pracy z uczniami musi mieć charakter zaplanowany, systematyczny, długofalowy, wielowymiarowy i obejmujący cały region Małopolski.

Cel projektu/inicjatywy.

Celem projektu „Małopolskie Talenty” jest stworzenie warunków dla rozwoju uzdolnień z: kompetencji kluczowych przedmiotowych - języka obcego, nauk matematyczno-przyrodniczych, przedsiębiorczości, technologii informacyjno-komunikacyjnych i kompetencji kluczowych ponadprzedmiotowych - kompetencji społecznych, i umiejętności uczenia się na 3 etapach edukacyjnych: kl. 4-6 szkoły podstawowej (SP), gimnazjum (G), szkoły ponadgimnazjalnej kończącej się maturą (SPG) wśród populacji uczniów zdolnych z Małopolski poprzez realizację kompleksowego systemu działań opartego na modelu wsparcia ucznia zdolnego, wypracowanego w projekcie innowacyjnym DiAMEnT, w okresie od stycznia 2016 do grudnia 2021 r., którego efektem będzie:

- wzbogacenie oferty edukacyjnej o specjalne rozwiązania programowe i organizacyjne dla kształtowania kompetencji kluczowych, rozwoju uzdolnień uczniów,
- wprowadzenie systemowej diagnozy indywidualnych uzdolnień kierunkowych uczniów z kompetencji kluczowych,
- podniesienie kompetencji kluczowych uczniów,
- zwiększenie motywacji i inspiracji u uczniów do pogłębiania zainteresowań z zakresu kompetencji kluczowych,
- podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie wsparcia ucznia w szczególności zdolnego w kompetencjach kluczowych,
- zdobycie przez kadrę oświatową wiedzy i umiejętności z zakresu wdrożenia narzędzi wsparcia wykorzystywanych w projekcie,

W projekcie/inicjatywie przewidziana jest realizacja następujących działań:

Działanie: Rozbudowanie i aktualizacja programów form doskonalenia dla kadry oświatowej w oparciu o model szkoleń wypracowany w projekcie innowacyjnym DiAMEnT

Realizator: Województwo Małopolskie w partnerstwie w ramach projektu koordynacyjnego

W ramach przygotowania dla kadry oświatowej do realizacji projektu planowane są następujące działania:

- a) w zakresie kompetencji kluczowych przedmiotowych przegląd i rozbudowa programów szkoleń dla kadry oświatowej wypracowanych w projekcie DiAMEnT:
 - programu kursu dla edukatorów CWUZ w zakresie kompetencji kluczowych „Jak wspierać nauczycieli w pracy z uczniem zdolnym?”;
 - programu warsztatów dla nauczycieli CWUZ „Jak pracować z uczniem zdolnym na zajęciach pozaszkolnych organizowanych w CWUZ” rozbudowany o moduł poświęcony pracy z uczniem zdolnym w szkole (warsztaty CWUZ) z ramowymi scenariuszami zajęć do ww. programów.
- b) w zakresie kompetencji kluczowych społecznych opracowanie nowych programów szkoleń dla kadry oświatowej:
 - programu warsztatów dla edukatorów CWUZ w zakresie kompetencji społecznych;
 - programu warsztatów dla nauczycieli z zakresu rozwijania kompetencji społecznych uczniów zdolnych i wspierania umiejętności uczenia się;
 - programu sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli zaangażowanych w realizację wsparcia uczniów zdolnych.

Wszystkie powyższe programy zostaną rozbudowane o moduł poświęcony monitorowaniu nabywania kompetencji przez uczniów.

- a) Przegląd i rozbudowa programów szkoleń dla kadry oświatowej wypracowanych w projekcie DiAMEnT: programu kursu dla edukatorów CWUZ w zakresie kompetencji kluczowych „Jak wspierać nauczycieli w pracy z uczniem zdolnym?”; programu warsztatów dla nauczycieli CWUZ „Jak pracować z uczniem zdolnym na zajęciach pozaszkolnych organizowanych w CWUZ” rozbudowanego o moduł poświęcony pracy z uczniem zdolnym w szkole (warsztaty

CWUZ) z ramowymi scenariuszami zajęć do ww. programów. Rozbudowa ww. programów o moduł poświęcony monitorowaniu nabywania kompetencji przez uczniów.

- b) Opracowanie nowych programów szkoleń dla kadry oświatowej: programu warsztatów dla edukatorów CWUZ w zakresie kompetencji społecznych; programu warsztatów dla nauczycieli z zakresu rozwijania kompetencji społecznych uczniów zdolnych i wspierania umiejętności uczenia się; programu sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli zaangażowanych w realizację wsparcia uczniów zdolnych. Rozbudowa ww. programów o moduł poświęcony monitorowaniu nabywania kompetencji przez uczniów.

Działanie: Prowadzenie szkoleń dla nauczycieli

Realizator: Województwo Małopolskie w partnerstwie w ramach projektu koordynacyjnego

Szkolenia nauczycieli przygotowujące do wsparcia uczniów zdolnych zostaną poprzedzone przygotowaniem merytorycznym i metodycznym edukatorów. Edukatorzy przygotowani w ramach projektu oraz edukatorzy stanowiący zasoby projektu DiAMeNT będą prowadzić następnie szkolenia dla nauczycieli, przygotowujące do realizacji form wsparcia przewidzianych w części konkursowej poddziałania 10.1.5 typ C. Kursy dla edukatorów obejmą tematykę wsparcia nauczycieli w pracy z uczniem zdolnym w zakresie kompetencji kluczowych.

W ramach szkoleń dla edukatorów zostaną przygotowani:

- a) kurs dla edukatorów CWUZ w zakresie kompetencji kluczowych przedmiotowych – specjaliści z zakresu języka angielskiego, matematyki, technologii informacyjno-komunikacyjnych/ informatyki, przedsiębiorczości/ wiedzy o społeczeństwie (WOS), posiadających przygotowanie do pracy z dorosłymi (proporcjonalnie do ilości grup każdego przedmiotu);
- b) warsztaty dla edukatorów CWUZ w zakresie kompetencji kluczowych ponadprzedmiotowych – specjaliści z zakresu psychologii/ pedagogiki/ innych obszarów wymagających znajomości zagadnień z zakresu kompetencji społecznych i uczenia się, posiadających przygotowanie do pracy z dorosłymi;

W szkoleniach dla nauczycieli będą mogli uczestniczyć nauczyciele pracujący lub zamieszkujący na terenie Małopolski, zgłoszeni przez beneficjentów konkursu poddziałania 10.1.5 typ C., którzy spełnią odpowiednie warunki, ujednoczone na etapie konkursu w ramach poddziałania 10.1.5 dla wszystkich beneficjentów. Szkolenia będą odbywały się z uwzględnieniem miejsca zamieszkania uczestników. Zakłada się przygotowanie nauczycieli etapami, adekwatnie do przebiegu realizacji działań w części konkursowej projektu. Pierwsza grupa nauczycieli zostanie przeszkolona przed rozpoczęciem realizacji zajęć w CWUZ, planowanych na wrzesień 2017 r.

Komponent szkoleniowy obejmie:

- a) w ramach warsztatów przygotowujących do pracy w CWUZ w zakresie kompetencji kluczowych przedmiotowych (z uwzględnieniem elementów pracy z uczniem zdolnym w szkole) – nauczycieli języka angielskiego, matematyki, technologii informacyjno-komunikacyjnych/ informatyki, przedsiębiorczości/ wos z kl. IV-VI SP, G, SPG z pełnymi kwalifikacjami do nauczania tych przedmiotów, proporcjonalnie do ilości grup każdego przedmiotu. Nauczyciele matematyki zostaną dodatkowo w ramach warsztatów zapoznani z pracą w pracowniach dla nauk przyrodniczych;
- b) w ramach warsztatów przygotowujących do pracy w CWUZ w zakresie kompetencji kluczowych ponadprzedmiotowych – nauczycieli różnych specjalności lub psychologów/pedagogów zatrudnionych w szkołach.

Liczba nauczycieli, która przystąpi do szkoleń przygotowujących będzie adekwatna do liczby utworzonych CWUZ, nie mniejsza niż 1 tys. Wśród liczby nauczycieli przeszkolonych uwzględnia się również nauczycieli, którzy zostali już przeszkoleni w projekcie DiAMEnT, a zostaną zrekrutowani do projektu przez Beneficjenta poddziałania 10.1.5 typ C. Nauczyciele ci przejdą szkolenie aktualizujące z uwzględnieniem wprowadzonych zmian w finalnej wersji programów opracowanych w projekcie DiAMEnT, dzięki temu nabędą nowe kompetencje wynikające ze zmian programowych. Nabycie kompetencji przez nauczycieli badane będzie zgodnie z zapisami definicji wskaźnika w oparciu o standard wymagań dla nabycia kompetencji sprecyzowany na etapie wniosku o dofinansowanie następującymi metodami - prac praktycznych i/lub pre i post testów.

Nauczyciele, którzy prowadzili modelowe zajęcia otwarte w CWUZ na etapie upowszechniania w projekcie DiAMEnT w roku szkolnym 2013/2014 i otrzymali rekomendacje MCDN wydaną na podstawie przeprowadzonych zajęć w projekcie DiAMEnT nie będą mieli obowiązku uczestnictwa w szkoleniach przygotowujących lub aktualizujących.

Działanie: Wsparcie merytoryczno-metodyczne kadry oświatowej zaangażowanej we wsparcie uczniów.

Realizator: Województwo Małopolskie w partnerstwie w ramach projektu koordynacyjnego

Kadra oświatowa na każdym etapie będzie wymagała stałej opieki metodycznej i wsparcia merytorycznego we wdrażaniu działań w zakresie wsparcia ucznia. Dlatego w projekcie realizowane będą:

- a) sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli CWUZ.
- b) wizyty wspomagające metodyczne i merytoryczne aspekty prowadzenia zajęć w CWUZ, poświęcone doradztwu przywarsztatowemu prowadzonych zajęć. Podczas wizyt eksperci będą pomagać w lepszym wykorzystaniu narzędzi szkoleniowych i skorygowaniu niedociągnięć w prowadzeniu zajęć. W tym celu będą prowadzone: obserwacje zajęć, analiza wytworów, wywiady indywidualne z nauczycielami, analiza dokumentacji zajęć pozwalające wesprzeć nauczycieli w prowadzeniu zajęć.
- c) konsultacje indywidualne w siedzibie realizatora projektu lub telefonicznie/mailowo dla nauczycieli, zainteresowanych uzyskaniem indywidualnego wsparcia w zakresie pracy z uczniem zdolnym z zakresu kompetencji kluczowych.

Działanie: Przygotowanie struktury organizacyjnej CWUZ i koordynacja ich działalności.

Realizator: Województwo Małopolskie w partnerstwie w ramach projektu koordynacyjnego

Dla zapewnienia jakości zajęć prowadzonych w CWUZ koniecznym jest:

- a) prowadzenie pogłębionej analizy subregionów/powiatów/gmin, poszukiwanie rozwiązań i możliwości- tworzenia CWUZ, opracowanie zasad tworzenia i funkcjonowania CWUZ. W tym celu m.in.: organizowane będą gminne, powiatowe, subregionalne spotkania z organami prowadzącymi SP, G, SPG i innymi podmiotami związanymi z edukacją; prowadzona będzie korespondencja telefoniczna, e- mailowa, listowa ze szkołami, organami prowadzącymi SP, G, SPG, innymi podmiotami związanymi z edukacją, analiza raportów, danych statystycznych.
- b) wypracowanie standardów akredytacji CWUZ: procedur, zasad postępowania akredytacyjnego, standardów organizacyjnych i jakościowych pracy CWUZ. Standardy akredytacji zostaną określone na potrzeby konkursu, aby beneficjenci projektów konkursowych 10.1.5 typ C wiedzieli, jakie wymagania organizacyjne i jakościowe będą musieli spełniać prowadząc wsparcie dla uczniów.

- c) prowadzenie procesu akredytacji CWUZ pod kątem spełniania standardów. Akredytacja będzie prowadzona na bazie standardów akredytacyjnych, w celu weryfikacji faktycznego zapewnienia zadeklarowanych warunków organizacyjnych i jakościowych. Jak wynika z doświadczeń projektu DiAMeNT, dla jakości wsparcia uczniów zdolnych istotne jest nie tylko zapewnienie właściwych warunków wejściowych, ale także systematyczne sprawdzanie stopnia realizacji przyjętych założeń. Sposób realizacji wsparcia wpływa bowiem znacząco na stopień podniesienia kompetencji uczniów i ma znaczący wpływ na odbiór projektu w środowisku edukacyjnym. Stąd akredytacja w toku działalności CWUZ jest niezwykle istotnym elementem zapewnienia jakości projektu.
- d) zbudowanie sieci CWUZ i współpraca z podmiotami prowadzącymi CWUZ.

Działanie: Rekrutacja uczniów do projektu

Realizator: Organy prowadzące szkoły lub inne podmioty wpisujące się w działalność edukacyjną w ramach projektów konkursowych

Rekrutacja uczniów do projektu polegać będzie na nominacji nauczycielsko-rodzicielskiej. Rekrutacja będzie prowadzona wśród uczniów szkół z Małopolski z trzech etapów edukacyjnych: klasy 4-6 SP, G, SPG kończących się maturą. Na etapie rekrutacji nie przewiduję się selekcji uczniów, zostaną jedynie wskazane limity uczniów, którzy mogą przystąpić do projektu z danej szkoły. Rekrutację planuje się przeprowadzać co roku wśród wszystkich klas, za wyjątkiem ostatniej klasy danego etapu edukacyjnego, po to by uczniowie mogli skorzystać z pełnego cyklu zajęciowego dla danego poziomu nauczania trwającego do jednego roku szkolnego w systemie sobotnim.

Działanie: Diagnoza uzdolnień uczniów

Realizator: Województwo Małopolskie w partnerstwie w ramach projektu koordynacyjnego w współpracy z organami prowadzącymi szkoły lub inne podmioty wpisujące się w działalność edukacyjną w ramach projektów konkursowych

Diagnoza uzdolnień uczniów (forma wsparcia) będzie prowadzona w projekcie koordynacyjnym wśród zrekrutowanych uczniów szkół włączonych do realizacji projektu. Badanie uzdolnień kierunkowych z kompetencji kluczowych będzie dotyczyło trzech etapów edukacyjnych: kl 4-6 SP, G, SPG tylko w zakresie kompetencji przedmiotowych (j. obcy, przedsiębiorczość, matematyka, informatyka). Kompetencje ponadprzedmiotowe (społeczne i uczenia się) nie będą diagnozowane, natomiast uczniowie zdiagnozowani w zakresie wybranej kompetencji przedmiotowej będą uczestniczyć w zajęciach pozaszkolnych w CWUZ zarówno z kompetencji przedmiotowych jak i ponadprzedmiotowych. W projekcie pozakonkursowym diagnoza uczniów będzie służyć zbadaniu uzdolnień kierunkowych ucznia z zakresu kompetencji kluczowych przedmiotowych i zakwalifikowaniu go (z uwzględnieniem limitów uczniów o najwyższym poziomie uzdolnień – od 16 do 20 uczniów w grupie w ramach danej kompetencji) na zajęcia pozaszkolne w CWUZ. Pozostali uczniowie znajdą się na listach rezerwowych uczniów zdiagnozowanych. W projekcie przewiduje się zdiagnozować liczbę uczniów, którą zrekrutują beneficjenci projektów konkursowych, nie mniej 30 tys. uczniów, co stanowi ok. 10 % uczniów w Małopolsce (według danych BDL za rok 2014, populacja uczniów małopolskich szkół podstawowych kl 4-6 SP, G, SPG kończących się maturą liczy ok. 305 tys.). Diagnoza będzie odbywała się corocznie oddzielnie dla każdej edycji zajęć w CWUZ w latach 2017, 2018, 2019, 2020.

W ramach zadania realizowane będą:

- a) przygotowanie organizacyjne diagnozy uzdolnień;
- b) opracowanie nowych wersji zadań testowych w testach do badania uzdolnień uczniów;

- c) przeszkolenie kadry pedagogicznej szkół włączonych do realizacji projektu (szkół, w których zostali zrekrutowani uczniowie) z zakresu przeprowadzenia diagnozy uzdolnień, przedstawienia kadrze pedagogicznej i rodzicom uczniów założeń projektu;
- d) organizacja i przeprowadzenie diagnozy uzdolnień poznawczych uczniów. Diagnoza zostanie przeprowadzona na podstawie testów uzdolnień w szkołach włączonych do realizacji projektu przy udziale beneficjenta konkursu, który zapewni możliwość przeprowadzenia testu uzdolnień na terenie wszystkich szkół, w których zostali zrekrutowani uczniowie i zaangażuje kadrę pedagogiczną szkoły do przeprowadzenia ww. testu oraz prześle testy uzdolnień do realizatora projektu koordynacyjnego. Diagnoza zostanie przeprowadzona z zakresu kierunkowych uzdolnień wskazanych w arkuszach nominacji nauczycielsko-rodzicielskich w zakresie języka angielskiego (spośród kompetencji w zakresie języków obcych wybrano j. angielski ze względu na powszechność jego nauczania na wszystkich etapach kształcenia oraz największe zainteresowanie uczniów tym językiem - 95% - dane Urzędu Statystycznego w Krakowie 2009), matematyki, przedsiębiorczości, TIK.
- e) kwalifikowanie uczniów na zajęcia w CWUZ dla danej kompetencji kluczowej i etapu nauczania.

Działanie: Przegląd, rozbudowanie zestawu programów i materiałów służących wspieraniu uzdolnień uczniów w CWUZ, wypracowanych w ramach projektu DiAMEnT

Realizator: Województwo Małopolskie w partnerstwie w ramach projektu koordynacyjnego

Na potrzeby zajęć w Centrach Wsparcia Uczniów Zdolnych niezbędne jest w ramach projektu koordynacyjnego:

- a) analiza istniejących 9 programów zajęć w CWUZ z języka angielskiego, przedsiębiorczości, TIK, pod kątem zgodności z aktualną podstawą programową, ewentualne dostosowanie.
- b) uzupełnienie 3 programów zajęć w CWUZ z matematyki dla każdego etapu edukacyjnego i materiałów pomocniczych do tych programów o treści z zakresu kompetencji przyrodniczych.
- c) opracowanie 3 programów zajęć (po jednym dla każdego etapu edukacyjnego) rozwijających kompetencje społeczne uczniów zdolnych i umiejętność uczenia się.
- d) przekazanie opracowanych programów do realizacji zajęć w CWUZ przez beneficjentów projektu konkursowego.
- e) przekazanie zmodyfikowanych programów CWUZ wszystkim szkołom włączonym do realizacji projektu oraz pozostałym małopolskim szkołom nie włączonym do realizacji projektu, dla wykorzystania danych elementów podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych kół zainteresowań, w celu zapewnienia trwałości projektu. Przewiduje się również organizację seminarium dla kadry oświatowej poświęconego omówieniu możliwości wykorzystania rozwiązań wypracowanych w projekcie w pracy dydaktyczno-wychowawczej z uczniami zdolnymi w szkole podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych kół zainteresowań.

Działanie: Prowadzenie zajęć dla uczniów w Centrach Wsparcia Uczniów Zdolnych (CWUZ)

Realizator: Organy prowadzące szkoły lub inne podmioty wpisujące się w działalność edukacyjną w ramach projektów konkursowych

W projektach konkursowych powstaną pozaszkolne ośrodki wspierające rozwój uzdolnień poznawczych w obszarze kompetencji kluczowych zwanych CWUZ w ramach dwóch konkursów ogłaszanych dla poddziałania 10.1.5 RPO WM na lata 2014-2020

(pierwszy konkurs – 2016, drugi konkurs - 2018) przez Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości. W ramach każdego z konkursów będą realizowane dwie edycje zajęć dla uczniów w CWUZ. Zajęcia w ramach jednej edycji będą realizowane w wymiarze minimum 60 godzin dydaktycznych dla zajęć z kompetencji kluczowych przedmiotowych i minimum 20 godzin dydaktycznych dla zajęć z kompetencji ponadprzedmiotowych w okresie do jednego roku szkolnego. W CWUZ będą realizowane zajęcia z zakresu kompetencji kluczowych przedmiotowych - języka angielskiego, nauk matematyczno-przyrodniczych, przedsiębiorczości, TIK, i kompetencji kluczowych ponadprzedmiotowych - kompetencji społecznych, umiejętności uczenia się dla trzech etapów edukacyjnych: kl 4-6 SP, G, SPG kończących się maturą. Zajęcia będą realizowane na podstawie programów zajęć pozaszkolnych, przekazanych przez realizatora projektu koordynacyjnego.

Działanie: Realizacja Letniej Szkoły Młodych Talentów (LSMT) dla uczniów szczególnie uzdolnionych

Realizator: Województwo Małopolskie w partnerstwie w ramach projektu koordynacyjnego

LSMT jest formą wsparcia kierowaną do najbardziej aktywnych uczestników CWUZ, osób z wysoką frekwencją uczestnictwa w warsztatach oraz posiadających wybitne osiągnięcia w danej dziedzinie. Uczniowie zostaną zrekrutowani na podstawie regulaminu LSMT.

Celem LSMT jest rozwój kompetencji kluczowych poprzez rozwijanie zainteresowań uczestników, doskonalenie umiejętności pracy metodą projektu oraz nabywanie kompetencji interdyscyplinarnego podejścia do zagadnień naukowych.

LSMT będzie się odbywać w wakacje, raz na rok, począwszy od lata 2018 r. Biorąc pod uwagę charakter wydarzenia oraz dynamikę procesów grupowych rekomendowany czas obozu wyjazdowego to ok. jeden tydzień. Łącznie w ramach 4 edycji LSMT weźmie udział ok. 480 uczniów (średnio po ok. 120 uczniów G i SPG na edycję).

Podczas zajęć uczniowie podzieleni na grupy wiekowe i tematyczne będą pracowali metodą projektu nad zagadnieniami współczesnej nauki. Program warsztatów zostanie opracowany we współpracy z przedstawicielami nauki oraz organizacji pozarządowych zajmujących się popularyzowaniem zagadnień naukowych. Wieloobszarowe podejście do omawianych zagadnień nauczy uczestników łączenia wiedzy z różnych dyscyplin, poszerzenia perspektywy w naukowym poznaniu oraz uzgadniania terminologii i punktów odniesienia z osobami zajmującymi się różnymi dyscyplinami nauki. Taka forma warsztatów pozwoli uczniom, w toku wspólnej pracy, doskonaląc kompetencje kluczowe (przedmiotowe), a także umiejętności konstruktywnego porozumiewania się, dyskusji oraz rozumienia różnych punktów widzenia i negocjowania, co w konsekwencji wzmocni również ich kompetencje społeczne. Możliwość spędzania czasu razem oraz praca oparta na wspólnych zainteresowaniach przyczynią się również do budowania społeczności osób utalentowanych, skupionych wokół wspólnych wartości. Prowadzącymi zajęcia w ramach LSMT będą naukowcy z małopolskich uczelni wyższych. Nabycie kompetencji przez uczniów badane będzie zgodnie z zapisami definicji wskaźnika w oparciu o standard wymagań dla rozwoju kompetencji kluczowych (efekty uczenia się dla LSMT) sprecyzowany na etapie wniosku o dofinansowanie.

Zadanie będzie składało się z dwóch głównych etapów.

- a) Przygotowanie założeń organizacyjnych LSMT (opracowanie programu LSMT dla G i dostosowanie programu LSMT dla SPG kończących się maturą wypracowanego w projekcie DiAMEnT).
- b) Organizacja LSMT (zagwarantowanie dowozu, zakwaterowania, żywienia, bazy dydaktycznej, realizacji zajęć itp.)

Działanie: Realizacja konkursów dla uczestników projektu**Realizator:** Województwo Małopolskie w partnerstwie w ramach projektu koordynacyjnego

Przeprowadzenie konkursów dla uczniów na najlepszy projekt CWUZ (na podstawie koncepcji wypracowanej w projekcie DiAMEnT). Celami realizacji konkursów będą: wymiana doświadczeń między nauczycielami i uczniami, upowszechnianie efektów wdrożenia modelu, dostrzeżenie uczniów szczególnie uzdolnionych. Konkursy będą ogłaszane na początku każdej edycji zajęć w CWUZ, a rozstrzygane na zakończenie zajęć w CWUZ. Konkursy przeprowadzone zostaną z zakresu kompetencji kluczowych przedmiotowych na podstawie regulaminu konkursu określającego szczegóły organizacji i weryfikacji wyników. Taka forma prezentowania osiągnięć uczniów jest szczególnie przydatna w realizacji długoterminowych zajęć, gdyż zdecydowanie podwyższa motywację działań uczniów, a ponadto kryteria konkursowe są narzędziem dyscyplinującym pracę zespołów projektowych (nauczycieli i uczniów). Każdy CWUZ na każdym etapie kształcenia będzie musiał przystąpić do konkursu na najlepszy projekt z zakresu kompetencji kluczowych przedmiotowych, który będzie służył prezentacji rezultatów, osiągnięć uczniów uczestniczących w zajęciach w CWUZ. Dla laureatów i wyróżnionych w konkursach zostaną przewidziane pomoce dydaktyczne dla rozwijania kompetencji kluczowych.

Działanie: Realizacja Forum Młodych Talentów - FMT (wydarzeń inspirująco-motywujuco-edukacyjnych)**Realizator:** Województwo Małopolskie w partnerstwie w ramach projektu koordynacyjnego

Forum kierowane jest do wszystkich uczestników projektu. Możliwość uczestniczenia w FMT na przestrzeni czterech lat jest szansą na utrwalanie efektów intensywniejszych działań w projekcie – zajęć w CWUZ. Działanie to wspiera również długofalowe wsparcie uczniów zdolnych.

Celem FMT jest stworzenie dla uczniów z Małopolski przestrzeni do wymiany doświadczeń, współpracy oraz inspiracji i pobudzania ambicji. Spotkania będą utrwały w uczestnikach kompetencje kluczowe i zachęcały ich do dalszego rozwoju swoich talentów. Spotkania w tej formule pozwolą im też poczuć się częścią wyjątkowej społeczności.

FMT będzie się odbywało jeden raz na okres (łącznie 8 wydarzeń dla ok. 200 osób w jednej edycji), począwszy od pierwszej edycji zajęć w CWUZ 2017/2018. Ze względów organizacyjnych rekomendowane jest zorganizowanie wydarzenia w sobotę. Wydarzenie potrwa ok. 6 godzin. FMT odbywać się będzie w prestiżowych miejscach związanych np. z nauką, przedsiębiorczością. By wyrównać szansę dzieci z całej Małopolski, poszczególne edycje wydarzenia będą organizowane w różnych miejscach województwa.

Zadanie będzie składało się z dwóch głównych etapów:

- a) przygotowanie założeń organizacyjnych FMT
- b) organizacja i przeprowadzenie FMT.

FMT obejmie trzy moduły (części) odbywające się w jednym dniu:

- a) spotkania z inspirującymi ludźmi: naukowcami, specjalistami w różnych dziedzinach, sportowcami, przedsiębiorcami, wynalazcami, liderami społecznymi, itp. W spotkaniu wezmą udział wszyscy uczniowie, którzy przybyli na Forum (nie będzie podziału wiekowego).
- b) konferencję TEDx, w której uczestnicy będą podzieleni na grupy wiekowe: SP,G, SPG. Taka organizacja pozwoli dzieciom zintegrować się w mniejszych grupach, a prelegenci będą mieli bardziej optymalne warunki prezentacji. Założenia konferencji TEDx dla uczniów zostały zaczerpnięte ze spotkań o tej samej nazwie organizowanych od ponad 25 lat na całym świecie. Założeniem TEDx jest propagowanie ciekawych i wartościowych idei, pomysłów, koncepcji z różnych dziedzin życia i nauki. TEDx dla uczniów będzie przestrzenią dzielenia się swoją wiedzą, zainteresowaniami i sukcesami. Chętni uczniowie będą mogli przygotować krótkie

(kilkuminutowe) wystąpienia pokazujące ich pasje, osiągnięcia, tak by zainteresować widownię. Po każdym wystąpieniu będzie czas na pytania i dyskusję. Forma konferencji pozwoli prelegentom doskonalić kompetencje oratorskie oraz autoprezentację, a także umiejętność argumentowania i radzenia sobie ze stresem. Wszyscy uczestnicy będą mieli możliwość rozwoju umiejętności dyskusji i uzasadniania swojego stanowiska.

- c) rozstrzygnięcie i przyznanie nagród – pomocy dydaktycznych w konkursach wskazanym w zad. 8 odbywających się raz do roku.

Ze względu na kompleksowy charakter projektu uczestnikami projektu będą:

- a) uczniowie, którzy otrzymają wsparcie w formie zdiagnozowania uzdolnień kierunkowych z kompetencji kluczowych w obszarach: matematyki, technologii informacyjno-komunikacyjnych, przedsiębiorczości, j. angielskiego z 3 etapów kształcenia: kl. 4-6 SP, G, SPG kończących się maturą ze szkół ogólnodostępnych woj. małopolskiego – co najmniej 30 tys. osób, w tym uczniowie szczególnie uzdolnieni G, SPG kończących się maturą, którzy zostaną objęci wsparciem również w ramach Letniej Szkoły Młodych Talentów - 480 osób;
- b) nauczyciele, którzy pracują lub zamieszkują na terenie województwa małopolskiego, 4 specjalności SP,G, SPG prowadzący zajęcia w CWUZ z kompetencji kluczowych przedmiotowych, nauczyciele różnych specjalności prowadzący zajęcia w CWUZ z kompetencji kluczowych ponadprzedmiotowych, którzy uzyskają wsparcie w formie szkoleń w zakresie realizacji programów wspierających uzdolnienia uczniów z kompetencji kluczowych – co najmniej 1 tys. osób.